αὐτούς. Οἱ νόμοι δὲν δύνανται νὰ ἀντιλέγωσι τοῖς κανόσι. Ὁ βασιλεὺς δὲν ὁρίζει τὰ δόγματα. Τοὐναντίον ἡ νομοθετικὴ αὐτοῦ ἐξουσία εὑρίσκει ὅριον ἐν τοῖς δόγμασι καὶ τοῖς κανόσιν.

Ἡ Ἐπαναγωγὴ σαφῶς δείκνυσι, πῶς ὁ βασιλεὺς ὀφείλει νὰ πιστεύῃ. Ὡς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὀφείλει νὰ ἦναι προστάτης, τηρητὴς τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ φύλαξ τῶν δογμάτων (ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἀπαραχαράκτου αὐτῶν). Ὁ Πατριάρχης διοικεῖ τὴν Ἐκκλησίαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανόνων· εἰς αὐτὸν ἀποκλειστικῶς ἀνήκει τὸ δικαίωμα τοῦ ἑρμηνεύειν αὐτούς· ὀφείλει παρρησίᾳ νὰ ὁμολογῇ περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῶν καὶ πρὸ τοῦ βασιλέως. Ἡ ἐκκλησιαστικο-πολιτικὴ κοινωνία διοικεῖται καὶ εὑρίσκεται ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ὁμοθυμίᾳ ἐν τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πατριάρχου. Παρόμοιος ὁρισμὸς τῶν σχέσεων τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν Ἐκκλησίαν δὲν ἀνταπεκρίνετο ταῖς προηγουμέναις βυζαντιναῖς παραδόσεσιν, ἰδίᾳ ἐκείναις αἵτινες ἐπεκράτουν κατὰ τὴν περίοδον τῶν εἰκονομάχων. Οἱ Εἰκονομάχοι αὐτοκράτορες διὰ τῶν νόμων ὥριζον τὰ δόγματα καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας. Οὕτω Λέων ὁ Ἴσαυρος διὰ διατάγματος καταργεῖ τὴν προσκύνησιν τῶν ἁγίων εἰκόνων. Θεωρεῖ ἑαυτὸν ἱερέα. Ἡ Ἐπαναγωγὴ ἄλλως ἐξετάζει τὸν βασιλέα. Οὗτος λαμβάνει μέρος εἰς τὴν ἐξωτερικὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας, φυλάττει τὰ δόγματα, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἱερωσύνην. Ὁ ὁρισμὸς τῶν σχέσεων τῆς βασιλείας πρὸς τὴν ἱερωσύνην ἐν τῇ Ἐπαναγωγῇ ἀνταποκρίνεται μᾶλλον πρὸς τὰς θεωρίας πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο τὰς διατυπωθείσας ἐν τῇ ἐπιτιμητικῇ ἐπιστολῇ Παπᾶ Γρηγορίου τοῦ II πρὸς τὸν Λέοντα τὸν Ἴσαυρον, παρὰ εἰς προγενεστέρας βυζαντινὰς παραδόσεις».

Ἐξετάσας τὸ περιεχόμενον τῆς Ἐπαναγωγῆς, τοῦ σπουδαίου τούτου νομοθετικοῦ ἔργου, ὁ καθηγητὴς Σοκόλσκης μεταβαίνει εἰς τὸ περὶ τοῦ συγγράφεως ζήτημα· τοιοῦτον δὲ ὀρθῶς θεωρεῖ τὸν πολυμαθέστατον καὶ νομικώτατον (legissumum) Πατριάρχην Φώτιον, τὸν ὁποῖον Βασίλειος ὁ Μακεδὼν ἅμα τῇ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ ἀναβάσει (867) διὰ πολιτικοὺς λόγους κατεβίβασε τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου καὶ κατέκλεισεν ἔν τινι μοναστηρίῳ ὀνομαζομένῳ *Σκέπη*. Ἐκεῖθεν δὲ μετὰ τριετῆ διαμονὴν εἶχεν ἀνακαλέσει αὐτὸν χρῄζων τῆς μεγάλης αὐτοῦ παιδείας, τὸ μέν, ἵνα ἐπιτυχῶς ἀγωνισθῇ κατὰ τῶν παπικῶν ἀξιώσεων κατὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ δὲ ἵνα τῇ συνδρομῇ αὐτοῦ διαρρυθμίσῃ τοὺς πολιτικοὺς νόμους. Μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐξορίας ὁ Πατριάρχης Φώτιος ἐγένετο παιδαγωγὸς τῶν υἱῶν τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου, σύναμα δὲ μετέσχε τῆς οὕτω καλουμένης «ἀνακαθάρσεως τῶν παλαιῶν νόμων», ὁπότε ὡς εἴπομεν ἀνεφάνη καὶ ἡ Ἐπαναγωγή. Τοὺς σπουδαίους λόγους, οὓς προβάλλει ὁ Σοκόλσκης ὑπὲρ τῆς γνησιότητος τοῦ ἔργου τούτου τοῦ Πατριάρχου Φωτίου συγκεφαλαιοῖ ἐν τοῖς ἑπομένοις.

(Ἀκολουθεῖ). **Λ. Λ. Θ.**

# ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

## ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Καθ' ἑκάστην νέα ἀποκαλύπτονται κειμήλια τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας ἐν Ἑλλάδι, ἤτοι ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ σεπτῇ ἐκείνῃ χώρᾳ ἐν ᾗ αὕτη ἐβίωσε καὶ ἀνεπτύχθη καὶ τῶν κειμηλίων τούτων τὴν μελέτην παρὰ τῶν ξένων προσδοκῶμεν, καὶ μετ' αὐτοὺς δ' ἔτι ἐλάχιστά τινα πράττομεν. Ἀνεκαλύφθη πέρυσιν ὁ περιλάλητος ὕμνος τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἀνεμένομεν τὸ φῶς ἐκ τῆς Γαλλίας καὶ ἀκολούθως ἐκ τῶν ἄλλων χωρῶν. Ὅτε δ' ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις γαλλικῇ σχολῇ ἐψάλη ὁ ὕμνος, ἐν ᾧ ἀνέμενέ τις τὴν ἐπιοῦσαν συζήτησιν σοβαρὰν περὶ τῆς μουσικῆς καὶ ποιητικῆς ἀξίας τοῦ ὕμνου, ἐλάχιστα ἐγένοντο καὶ αἱ ἐφημερίδες συντομώτερον ἢ περὶ πάσης ἄλλης μουσικῆς συναυλίας ἀνέγραψαν τὰ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς γαλλικῆς σχολῆς καί τινες δὲ καθῆκον αὐτῶν ἐκριναν νὰ σκώψωσιν αὐτήν. Ἐλήφθη ἡ συμπλήρωσις τοῦ διαπρεποῦς ἑλληνιστοῦ καὶ ἐκδότου τῶν ἑλλήνων τραγικῶν κ. Weil, ἐλήφθη ἡ ἀνάγνωσις τοῦ μέλους τοῦ ὕμνου ὑπὸ τοῦ κ. Th. Reinach, καὶ ἐνῷ ἀνέμενέ τις τοὐλάχιστον μελέτην αὐτῶν, σιγὴ σχεδὸν ἐντελὴς κατεκάλυψεν αὐτάς, οὔτε τῶν ἀρχαιολογούντων, οὔτε τῶν μουσικολογούντων, οὔτε τῶν ποιητῶν σοβαρόν τι καὶ μελέτης πόρισμα εἰπόντων. Ἄρτι ἀνεκαλύφθη νέος ὕμνος καὶ ἀναμένομεν αὖθις τὸ φῶς ἐκ Γαλλίας. Βεβαίως ὡς ἐκ τοῦ δικαιώματος, ὅπερ κέκτηται ἡ σχολὴ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ δημοσιεύειν αὐτὴ πρώτη τὰς γιγνομένας ὑπ' αὐτῆς ἀνακαλύψεις, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γένηται ἐργασία πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀνακαλυφθέντος ὑπὸ τῶν δικαιουμένων εἰς τοῦτο, ἀλλ' εἶνε δυνατὸν νὰ δημοσιευθῶσι πληροφορίαι τινὲς ἀσφαλεῖς, εἶνε δυνατὸν νὰ γένηταί τι ἀμέσως μετὰ τὴν δημοσίευσιν, ὡς ἐγένετο ἐνταῦθα, καὶ τοῦτο ἀμέσως ἀναγράφομεν, διότι καὶ συμπληρώσεις τοῦ ὕμνου ἐγένοντο, καὶ μουσικαὶ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις καὶ μετατροπὴ εἰς τετραφωνίαν καὶ συζητήσεις ἐπ' αὐτοῦ ἱκαναί.

Τότε ἀπεδείχθη ἐνταῦθα παρήγορος κίνησις, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα οὐχὶ μεγάλη φροντὶς καταβέλλεται περὶ τῶν ἀρχαίων, τῶν Βυζαντιακῶν κειμηλίων. Ἐνῷ ἀπὸ τῆς Εὐρώπης πάσης ἔρχονται ἄνδρες σοφοὶ ὅπως μελετήσωσι τὰ ἐνταῦθα σωζόμενα μνημεῖα καὶ τὰς ἀρχαιότητας, ἐν ᾧ καθ' ἑκάστην ξένοι ἐπισκέπτονται αὐτά τε καὶ τὸ αὐτοκρατορικὸν μουσεῖον, ὅπερ τῇ καλλιτεχνικῇ ἰδιοφυΐᾳ

## Ο ΝΕΟΣ ΥΜΝΟΣ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν (16]28 σεπτεμβρίου) τῆς ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν καὶ τῶν γραμμάτων, ὁ γραμματεὺς αὐτῆς ἀνέγνω ἐνδιαφέρουσαν ἐπιστολὴν τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις γαλλικῆς ἀρχ. σχολῆς κ. Homolle, ἣν καὶ παρατιθέμεθα ὧδε, ὡς περιγράφουσαν ἐν ἄλλοις καὶ τὰς νέας ἐν Δελφοῖς ἀνακαλυφθείσας μουσικὰς ἐπιγραφάς. Μετά τινα προκαταρκτικὰ ὁ κύριος Homolle γράφει :

Αἱ δύο ἐπιγραφαὶ ἀντεγράφησαν κατ' ἀρχάς, καθόσον τὰ τεμάχια ἐξήγοντο ἐκ τῆς γῆς, ὑπὸ τοῦ κ. Bousquet, μέλους τῆς σχολῆς, εἶτα δὲ ἐπεθεώρησα αὐτά, οὕτω δὲ ἐπείσθην περὶ τῆς ἀκριβείας τῆς ἀντιγραφῆς, ἀνασυνέστησα δὲ τὴν πλάκα, προσεγγίζων τὰ τμήματα καὶ τοποθετῶν ἕκαστον τούτων εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν.

Ἡ μουσικὴ ἐπιγραφὴ προέρχεται ἐκ τοῦ Θησαυροῦ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ ὁ ὕμνος, οὗτινος τὸ ἀντίγραφον ἀπεστείλαμεν τὸ παρελθὸν ἔτος τῷ κ. Weil, καὶ ὅπερ οὗτος ἀνασυνέστησε τῇ συμπράξει τοῦ κ. Th. Reinach. Διαφέρει ὅμως τοῦ ὕμνου ἐκείνου κατὰ τὸ ἑξῆς, ὅτι φέρει τὰ φθογγόσημα τῶν μουσικῶν ὀργάνων. Εἶναι κεχαραγμένος ἐπὶ δύο στηλῶν, ἐπὶ πλακὸς μαρμαρίνης, ἐχούσης ὕψος 61 ἑκατοστομέτρων καὶ πλάτος 80 καὶ πλέον. Ἡ τοιαύτη διάταξις κατὰ πολὺ μειοῖ τὴν σπουδαιότητα τῶν χασμάτων, περιοριζομένων εἰς ὀλίγα γράμματα ἐν ἑκάστῃ γραμμῇ. Πρὸς τούτοις ἡ σπουδαιότης τῶν χασμάτων ἐλαττοῦται καὶ διότι συχνάκις ὑπάρχει ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς γραμμῆς, πρὸς τούτοις δὲ διότι ἡ εἰς στίχους διαίρεσις σημειοῦται ἢ διὰ γραμμῶν ἢ διὰ παραγράφων πιστεύω. Ὅθεν ὅτι ἡ ἀνασύστασις τοῦ κειμένου θὰ ἠδύνατο νὰ πλησιάσῃ λίαν ἐγγὺς τῇ βεβαιότητι.

Ἡ ποίησις, ὡς καὶ ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δημοσιευθεῖσα, δὲν ἔχει μεγάλην πρωτοτυπίαν· εἶναι ἡ ἀνάπτυξις θέματος γνωστοῦ, ἤτοι τῆς γεννήσεως τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ νήσῳ Δήλῳ, τῆς εἰς Δελφοὺς ἐλεύσεως καὶ τῆς κατὰ τοῦ ὄφεως νίκης αὐτοῦ· κατὰ τὴν δελφικὴν παράδοσιν ὁ Διόνυσος εἶναι συνεργὸς τοῦ Ἀπόλλωνος.

Τὸ ἀπόσπασμα καταλήγει διὰ στροφῆς καταλλήλου τῇ περιστάσει, ἤτοι δεήσεως ὑπὲρ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ ὑπὲρ τῶν Ρωμαίων, τοῦθ' ὅπερ εἶναι νέα ἀπόδειξις, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Comte δοθεῖσαν, ὅτι τὸ μνημεῖον δὲν εἶναι τοῦ Γ' αἰῶνος, ὡς ἐπίστευσαν οἱ πρῶτοι ἐκδόται, ἀλλὰ τοῦ Β', καὶ δὴ καὶ τοῦ τέλους τοῦ αἰῶνος τούτου ἀναμφιβόλως. Ἄλλως τε κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐχαράχθησαν ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ Θησαυροῦ τῶν Ἀθηναίων αἱ πλεῖσται τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐπιγραφῶν.

Ἡ ἀντιγραφὴ τῶν φθογγοσήμων εἶναι δυσχερὴς ἕνεκα τῆς μεγίστης αὐτῶν πρὸς ἄλληλα ὁμοιότητος. Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Bousquet ἀνάγνωσιν ἀνέγνων καὶ ἀντιπαρέβαλον ταῦτα πολλάκις, ἐλπίζω δὲ ὅτι οὕτως ἀπέφυγον, ὡς ἠδυνάμην καλλίτερον, τὰ σφάλματα καὶ τὰς συγχύσεις.

Τὰ ἀποσπάσματα εἶναι 11 Α—Κ, ἐν τῷ ἐγκλείστῳ δὲ ἀντιγράφῳ δεικνύεται ἡ κατάταξις αὐτῶν περὶ τὰ δύο κυριώτερα Α καὶ Β, ὧν τὸ μὲν εὑρέθη τὸ ἔτος

---

καὶ τῇ δραστηριότητι, ἐπινεύσει καὶ ἀρωγῇ τῆς Α.Α.Μ. τοῦ Σουλτάνου, ὀφείλεται τοῦ συμπαθοῦς διευθυντοῦ αὐτοῦ Ἐξ. Χαμδῆ βέη, πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἀγνοοῦσιν ἔτι αὐτό, καίτοι ἠδύναντο κάλλιστα χάριν ἀναψυχῆς καὶ περιπάτου νὰ μεταβῶσιν εἰς τὸ Τσινλῆ κιόσκ, θαυμάσωσι δ' ἅμα λαμπρὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαιότητος καὶ μάλιστα τοὺς περιφήμους σαρκοφάγους. οἵτινες καθιστῶσι τὸ μουσεῖον τῶν κυριωτάτων καὶ πλουσιωτάτων τῆς Εὐρώπης. Ἀλλὰ καὶ τί δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τις ἐν αὐτῷ ;

Πλὴν τοῦ μουσείου, πόσοι γινώσκουσι καὶ ἐπεσκέψαντο τὴν ἱστορικὴν Μονὴν τῆς Χώρας, τὸ καταστόλιστον διὰ μωσαϊκῶν Καχριὲ-τζαμισί, ὅπως θαυμάσωσιν ἔργον βυζαντινῆς τέχνης τέλειον καὶ ἴδωσι πλοῦτον ψηφιδωτῶν ἐν τοῖς νάρθηξιν αὐτοῦ ; Πόσοι τὰ ἄλλα μνημεῖα γινώσκουσι καὶ ἐπεσκέψαντο καὶ περιειργάσθησαν ὁπωσδήποτε, διότι οὐδαμῶς λέγομεν ἐμελέτησαν, τῶν τοιούτων ἐπὶ τῶν δακτύλων ἀριθμουμένων ;

Ἐν Εὐρώπῃ οἱ διευθυνταὶ τῶν σχολῶν καὶ οἱ καθηγηταὶ αὐτῶν παραλαμβάνουσι τοὺς μαθητὰς τῶν ἀνωτέρων τάξεων καὶ σὺν αὐτοῖς ἐπισκέπτονται τὰ ἀρχαῖα καὶ ἱστορικὰ μνημεῖα, διδάσκοντες οἱ καθηγηταὶ τοὺς μαθητὰς ἐπαγωγικῶς οὕτως εἰπεῖν. Τίνος ἕνεκα λόγου οἱ διευθυνταὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἀνωτέρων σχολῶν δὲν παραλαμβάνουσι τοὺς μαθητὰς τῆς ἀνωτέρας τάξεως πως σὺν αὐτοῖς ἐπισκεφθῶσι τὸ αὐτοκρατορικὸν μουσεῖον, ἵνα λάβωσι γνῶσιν ἀρχαιολογημάτων περὶ ὧν ἐν τῷ μαθήματι τῆς ἀρχαιολογίας γίνεται λόγος, μελετήσωσι δὲ ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ; Ἀντὶ τῶν συνήθων περιπάτων ὧν ποιοῦνται δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο, ὅπερ, ὡς φρονοῦμεν, καὶ αὐτὸν τὸν διευθυντὴν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου θὰ εὐχαριστήσῃ, ὅστις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ παράσχῃ πᾶσαν εὐκολίαν.

Περὶ τὰς βυζαντινὰς μελέτας ὀλίγοι πάνυ τῶν παρ' ἡμῖν ἀσχολοῦνται, ἀναλόγως δὲ πολλοὶ ξένοι. Ἡ Μεσαιωνικὴ ἑταιρεία ἔπαυσεν ἀσχολουμένη περὶ αὐτάς, καίτοι καὶ αὕτη μᾶλλον περὶ τὴν ἱστορίαν τῶν κάτω βαπτισθέντων ὑπὸ φίλου ἀνδρὸς χρόνων ἠσχολεῖτο, ἡ δὲ ἀρχαιολογικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου μᾶλλον ἐκ ξένων συγκροτεῖται. Ἰδοὺ δὲ οἱ Ρῶσοι, παρ' οἷς κατὰ τελευταῖα ἔτη μεγάλην καὶ σπουδαιοτάτην ἀνάπτυξιν ἔλαβον αἱ βυζαντιναὶ καὶ ἐκκλησιαστικοϊστορικαὶ μελέται, σπουδαιότατα δὲ ἐδημοσίευσαν συγγράμματα περὶ αὐτῶν, ὧν ἓν καὶ τὸ περὶ Καχριὲ-Τζαμισὶ σοφὸν σύγγραμμα τοῦ Καντακώφ, ἱδρύουσιν ἐνταῦθα ἀρχαιολογικὴν σχολήν, καὶ πέμπουσιν ἕνα τῶν μᾶλλον ἐντριβῶν καὶ σοφῶν αὐτῶν βυζαντινολόγων ὅπως διευθύνῃ αὐτήν, ἄνδρα, ὃν ηὐτυχήσαμεν νὰ γνωρίσωμεν κατὰ τὸ 1886 ἐλθόντα ἐνταῦθα ἐπιδεικνύμενον δὲ πᾶσαν προθυμίαν εἰς τὴν μελέτην τῶν βυζαντιακῶν πραγμάτων.

Ἡμεῖς, οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου, θὰ βλέπωμεν τοὺς ἄλλους μελε-

τοῦτο, τὸ δὲ τὸ παρελθόν. Πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἀπευκταίου ἐνέκλεισα ταῦτα ἐν κιβωτίῳ καὶ συνήνωσα διὰ γύψου. Τῇ ἐπιστολῇ μου ἐπισυνάπτεται καὶ φωτογραφικὴ εἰκὼν τῆς πλακὸς ἀναδυσταθείσης.

Τὸ ἀπόσπασμα πλῆρες περιλαμβάνει 42 γραμμάς. Ὁ Haiáv, ὅστις ἀνευρέθη παρὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπὶ μαρμάρου, χρησιμοποιουμένου ἀντὶ πλακὸς ἐπιστρώσεως, εἶναι μᾶλλον ἐκτεταμένος καὶ ἀρχαιότατος.

Τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ, καταγομένου ἐκ Σκαρφείας τῆς Λοκρίδος, διαφεύγει ἡμᾶς δυστυχῶς· ἡ χρονολογία ὅμως ὁρίζεται καλῶς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς γραφῆς, οὔσης τοῦ τετάρτου αἰῶνος, ἔτι κάλλιον διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἄρχοντος, γνωστοῦ ἐκ παρακειμένων ἐπιγραφῶν ὡς ἀνήκοντος εἰς τὸ 340 π. Χ.

Ἡ ποίησις καταλαμβάνει δύο στήλας ἐκ 49 στίχων, ἑκάστου στίχου περιλαμβάνοντος τοὐλάχιστον 30 γράμματα. Ἐκ τῶν ὅλων στίχων οἱ 18 ἐλλείπουσιν ὁλοτελῶς· καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἐπίλοιπον, ἡ συνήθης διατήρησις τῶν δύο ἄκρων στίχων, ὁ σταθερὸς ἀριθμὸς τῶν γραμμάττων, αἱ ἐπῳδοί, αἵτινες σημειοῦσι τὸ τέλος ἑκάστου τμήματος τῆς ποιήσεως, θὰ διευκολύνωσι τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ὅλου ἢ τοὐλάχιστον θὰ παράσχωσιν αὐτῷ μᾶλλον ἐξησφαλισμένον χαρακτῆρα βεβαιότητος.

Ἐσχάτως πυνοήθημεν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ποιήσεως, συνελέξαμεν δὲ ἐμμέτρους ἐπιγραφὰς ἱκανῶς μακρὰς καὶ ἐνδιαφερούσας, γνωριζούσας ἡμῖν καλλιτεχνήματα, στηθέντα εἰς τιμὴν ἱστορικῶν προσώπων.

Ἤδη ἵν' ἀποστείλω εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ τὴν ἀκαδημίαν νέαν ἔκθεσιν περὶ τῶν ἀνακαλύψεων, ἀναμένω τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ ναοῦ εἰς τρόπον ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ διαγράψω τὸ σχέδιον αὐτοῦ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Tournoure, ἀρχιτέκτονος τῶν ἀνασκαφῶν. Εὐτυχῆ ἐμαυτὸν λογίζομαι ἀναγγέλλων ὑμῖν ἀπὸ τοῦδε ὅτι ἡ ἐπιτυχία ἐξακολουθεῖ ἀνταποκρινομένη εἰς τὰς ἡμετέρας εὐχὰς καὶ ὅτι κατ' αὐτὰς πρὸς πολλοῖς ἑλληνιστικοῖς καὶ ρωμαϊκοῖς ἀγάλμασιν, ἐτύχομεν καὶ τεσσάρων ἀρχαϊκῶν τοιούτων, ἤτοι γυμνοῦ ἀνδρὸς (τύπου τοῦ Ἀπόλλωνος), δύο γυναικῶν πεπλοφόρων καὶ γυναικὸς πτερυγοφόρου (τύπου Νίκης τῶν Ἀθηνῶν)· πρὸς δὲ ἀνεκαλύφθησαν ἐνδιαφέροντα συντρίμματα περόνης (broche) μετὰ προεχόντων κοσμημάτων ἐκ γραφίτου, ὡς καὶ ἀνέπαφον κορινθιακὸν κράνος· ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς ὑπάρχουσι λογαριασμοὶ τοῦ Δ' αἰῶνος, διάφορα ψηφίσματα τῆς αὐτῆς χρονολογίας καὶ ψήφισμα ὑπὲρ τοῦ Κότυος, βασιλέως τῶν Θρᾳκῶν.

Δέξασθε κύριε κτλ.

Ὑπογ. HOMOLLE.

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ ὁ γραμματεὺς ἐνεκοινώσατο ὡσαύτως καὶ τὰ περὶ τῶν ἐν Δήλῳ ἀνασκαφῶν, περὶ ὧν ἐγράψαμεν ἤδη.

---

τῶντας τὰ ἡμέτερα καὶ παρ' αὐτῶν θὰ ἀναμένωμεν νὰ μάθωμεν τὰ καθ' ἡμᾶς. Καὶ ὅμως ἡμεῖς ἠδυνάμεθα πολλὰ νὰ πράξωμεν, ἠδυνάμεθα νὰ φανῶμεν ὠφέλιμοι τῇ ἐπιστήμῃ, ἐν ᾧ ἄλλό τι εἶνε ἀδύνατον, διότι ἐπιστημονικὰς ἀνακαλύψεις δὲν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν, δυνάμεθα ὅμως νὰ ποιήσωμεν ἀρχαιολογικὰς ἀνακαλύψεις, νὰ μελετήσωμεν τὴν τοπογραφίαν τοῦ τόπου, ἥτις τοσαῦτα τὰ σκοτεινὰ παρουσιάζει. Καὶ ὁ ὁρισμὸς μιᾶς θέσεως, καὶ ἡ ἐξήγησις χωρίου συγγραφέως βυζαντινοῦ δύναται μέγαν νὰ προσενέγκῃ λίθον εἰς τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἀρχαιολογίας τοῦ τόπου.

Μελετήσωμεν ἡμεῖς τὸν ἡμέτερον τόπον, φανῶμεν τοὐλάχιστον ὅτι δυνάμεθα νὰ πράξωμέν τι, αὐξήσωμεν τὴν φάλαγγα τῶν φιλοτίμως ἐργαζομένων, ἰσχυροποιήσωμεν αὐτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν καὶ ταῦτα, ὡς ἀπωλέσαμεν πλεῖστα ἄλλα.

* * *

Γράφουσιν ἐξ Ἰταλίας ὅτι προσεχῶς ἐκτελεῖται ἐν Ἀβέρσῃ messe τις τοῦ Bellini, ἥτις ἐφυλάσσετο μετὰ πολλῆς τῆς εὐλαβείας ἀπὸ πολλοῦ ὑπό τινος ἱερέως τῆς πόλεως ταύτης ἐμμανοῦς φίλου τῆς θρησκευτικῆς μουσικῆς. Ἡ ἐκτέλεσις γε-

νήσεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ μουσικοδιδασκάλου Parmeggiano.

Ὁ μουσικὸς οὗτος, ὅστις κατέχει νῦν τὸ αὐτόγραφον, προτίθεται, ὡς λέγεται, νὰ δωρήσῃ αὐτὸ τῷ Ὠδείῳ San Pietro τῆς Νεαπόλεως, ἐν ᾧ ταῖς φροντίσι τοῦ Francesco Florino συνεκεντρώθησαν ἱκανὰ χειρόγραφα τοῦ σικελοῦ μουσικοῦ.

* * *

Ἐγράψαμεν ἐν τῇ προτέρᾳ ἡμῶν ἐφημερίδι περὶ τῆς εἰκόνος τῶν Ἁγίων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, ἤτοι τοῦ μωσαϊκοῦ, ὅπερ ἄρτι ἀνεκαλύφθη ἐν τῷ Δαφνίῳ Ἀθηνῶν, ἀρχαιοτάτῳ βυζαντινῷ ναῷ.

Κατὰ τὰς νεωτέρας πληροφορίας ἡ εἰκὼν αὕτη εἶνε ὁλόκληρος παράστασις τῶν κατὰ τοὺς γονεῖς τῆς Ἀειπορθένου καὶ λαμπροτάτη. Ὁ τύπος τῆς συνθέσεως εἶνε τῶν σπανιωτάτων καὶ ἴσως μοναδικὸς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς βυζαντιακῆς ἁγιογραφίας. Ὁ Nobo πιστεύει, ὅτι δύω ἔτι εἰκόνες καλύπτονται ὑπὸ τῶν προσθέτων τοίχων τοῦ νάρθηκος. Ἐκτενέστεραι πληροφορίαι ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ *Νεολόγῳ*.

Ο. Α.